

در حال حاضر با توجه به رکود بازار فرش تعداد زیادی از تولیدکنندگان و هم چنین قالیبافان به شغل های دیگری رو آورده و کارگاه های بزرگ در این منطقه تعطیل و تولید نیز کم شده است

فرش خوی؛ روزهای زوال

سابقه قالیبافی در خوی

اشتغال داشته اند، به نظر می رسد به دلیل نزدیکی به شهر تبریز سابقه قالیبافی در این شهر به قدمت قالیبافی تبریز است..

کیفیت و کمیت تولید فرش در خوی

دار قالیبافی در این منطقه به صورت عمودی و شیوه بافت قالی متقارن (ترکی باف) با پرز کوتاه و نازک میباشد که به کمک قلاب بافته میشود. قالی خوی دو پوده (نازک و کلفت) و لول بافت می شود و در اکثر مواقع تار و پود آن از نخ و در بعضی مواقع از ابریشم است و شیرازه آن به صورت لوله ای یا گرد پیچیده می گردد. مبنای رج شماری تعداد گره ها در ۷ سانتی متر

قالیهای بافته شده در شهرستان خوی تنوع زیادی دارد و شهرت و محبوبیت فراوانی را در طول تاریخ برای خود به ثبت رسانده اند. ولی به درستی مشخص نیست که از چه زمانی مردم خوی به حرفه قالیبافی

سعید اجتنایی، عضو هیئت مدیره اتحادیه سراسری تعاونی های تولید کننده فرش دست باف

را با نام فرش تبریز ارزیابی می کند

تولید

۱۸

شماره ۵۴
تیر ماه ۱۳۸۸

است که قالبهای کمتر از ۴۰ رج معمولی و بین ۴۰ تا ۵۰ رج را مرغوب و بالاتر از ۵۰ رج را اعلای می نامند . در این شهر قالی ها در ابعاد مختلف بافته می شوند و رنگهای طبیعی و شیمیایی در رنگرزی الیاف مصرفی در قالی مورد استفاده قرار می گیرد . در مورد کمیت تولید فرش در این منطقه باید اذعان داشت که در حال حاضر بیش از نیمی از فرش هایی که بنام تبریز فروخته می شود تولید منطقه خوی است .

مدیریت فرش در خوی مدیریت فرش دستباف

در شهرستان خوی قبل از انقلاب توسط اتحادیه فرش بافان و فرش فروشان صورت می گرفت ولی بعد از انقلاب با تاسیس تعاونی های تولیدی تحت پوشش جهاد سازندگی و تعاون ، ادارات مربوطه نیز به این مجموعه اضافه شدند و در سال ۱۳۸۵ به طبع تاسیس مرکز ملی فرش ایران در سال ۱۳۸۲ و یکپارچه شدن تولید فرش ، اتحادیه های مجزای فرش بافان و فرش فروشان زیر نظر اداره بازرگانی شهرستان تشکیل و مدیریت تولید و فروش فرش در این منطقه نیز یکسان گردید. البته با توجه به جدید التاسیس بودن مرکز ملی فرش ایران و اتحادیه های مذکور مشکلات خاصی در مدیریت فرش در این شهر ستان ایجاد گردید که امید است در آینده نزدیک با تلاش روز افزون مرکز ملی فرش ایران برطرف شود

بررسی بازار فرش خوی

بازار سر پوشیده با کاروان سراها و میدان های متعدد یادآور روزهای پررونق اقتصادی در زمان عبور جاده ابریشم از خوی است.

در حال حاضر با توجه به رکود بازار فرش تعداد زیادی از تولیدکنندگان و هم چنین قالیبافان به شغل های دیگری رو آورده و کارگاه های بزرگ در این منطقه

تعطیل و تولید نیز کم شده است لیکن به دلیل تنوع طرح ها و کیفیت بالای تولیدات (که معمولا ۹۰ تا ۹۵ درصد آن صادر می شود) این منطقه توانسته صنعت فرش خود را حفظ نماید.

مشکلات فرش خوی

منطقه خوی نیز مثل سایر مناطق قالیبافی دچار مشکلاتی است که اهم آنها عبارتند از

- ۱- نبود مواد اولیه مطلوب و ارزان ۲ - شرایط دشوار گرفتن وام قالیبافی ۳ - لحاظ نشدن بیمه خدمات درمانی در بیمه قالیبافان ۴ - بازاریابی و فروش سنتی فرش ۵ - عدم حمایت کامل دولت از تولید فرش ۶ - عدم اجرای کامل قوانین حمایتی فرش دستباف از طرف دولت که نمونه بارز آن اخذ مالیات از تولید کنندگان فرش دستباف به انحاء مختلف

همچنین لازم به توضیح است که فرش خوی تقریبا قدمتی همسان فرش تبریز دارد، لیکن فرش خوی به اسم تبریز نه تنها در ایران بلکه در جهان فروخته می شود و حتی گمرک ایران نیز تولیدات این منطقه را با نام فرش تبریز ارزیابی می کند ، این جای بسی تاسف است که تولیدات منطقه خوی بنام تبریز صادر و به جهانیان عرضه می شود و در این میان زحمت قالیبافان خوی بنام تبریز ثبت می شود. ضمناً لازم به یاد آوری است که با توجه به گران تمام شدن تولید فرش در تبریز تولید در این شهر در سالهای اخیر خیلی کم شده و بیشتر تابلو فرش و فرشهایی با اندازه کوچک بافته می شود و فرشهای تولیدی در خوی و سایر شهرهای آذربایجان بنام تبریز فروخته می شود .